

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1523/22-E

Název	Základní škola Pardubice-Spořilov, Kotkova 1287
Sídlo	Kotkova 1287, Bílé Předměstí, 530 03 Pardubice
E-mail	skola@zs-sporilov.eu
IČO	42 938 554
Identifikátor	600 096 092
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Karel Žemlička
Zřizovatel	statutární město Pardubice
Místo inspekční činnosti	Kotkova 1287, Pardubice
Inspekční činnost na místě	21., 24. a 25. 10. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Pardubice-Spořilov, Kotkova 1287 (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Základní vzdělávání je aktuálně organizováno ve 21 třídách. Ke dni inspekční činnosti bylo ve škole vzděláváno 533 žáků z celkové kapacity 540. Naplněnost školy stoupá. Od minulé inspekční činnosti se zvýšil počet žáků (na 57) se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro deset žáků byl zpracován individuální vzdělávací plán. Ve škole se vzdělává 59 žáků s odlišným mateřským jazykem. Pět žáků se vzdělává v zahraničí. Výuka je vedena podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání-ŠVP *Pardubice – Spořilov, verze 10.0.*

Do pěti oddělení školní družiny bylo aktuálně přihlášeno 128 účastníků, její kapacita byla téměř naplněna (130). Vzdělávání probíhalo podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu – *Příloha ŠVP Pardubice-Spořilov.*

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy ve své koncepci rozvoje pro období 2018 až 2023 stanovil střednědobé cíle pro jednotlivé oblasti, které reagují na konkrétní potřeby školy. Od minulé inspekční činnosti došlo ke konkretizaci jednotlivých cílů, které identifikují podmínky potřebné pro jejich dosažení. Při postupném naplňování stanovených priorit využívá ředitel školy své dlouholeté pedagogické zkušenosti a znalosti místních podmínek. Zavedený kontrolní systém je účinný, hodnotící procesy jsou důsledné, ale bylo by vhodné je zaměřit více i na oblast týkající se didaktické stránky průběhu vzdělávání. Přenos informací a řešení aktuálních problémů probíhá operativně při běžném denním setkávání zaměstnanců školy, na provozních poradách a pedagogických radách. Snaha všech zúčastněných o vytváření partnerského prostředí a přátelské vztahy mezi zaměstnanci podporují příjemné učební prostředí. Žákovský sněm, který je složený ze zástupců jednotlivých tříd (čtvrtého až devátého ročníku), předkládá náměty k činnosti. Pravidla vzájemné komunikace a participace na chodu školy jsou efektivně nastavena. Pro zkvalitnění vzdělávacího procesu by bylo vhodné zařazení větší četnosti vzájemných hospitací. Závěry souhrnné hospitační činnosti by bylo žádoucí projednávat a vyhodnocovat na pedagogických radách, což by výrazným způsobem zkvalitnilo vzdělávací činnost. Funkční metodické orgány poskytují vedení školy účinnou podporu při řízení vzdělávacího procesu, zabývají se hodnocením naplňování vzdělávacího programu a sledování klíčových kompetencí žáků. Projednávají a vyhodnocují oblasti související s průběhem a výsledky vzdělávání. Realizace plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků byla částečně ovlivněna pandemickou situací Covid-19. Individuální průběžné vzdělávání bylo méně časté u učitelů prvního stupně. Bylo by vhodné se zaměřit na využívání vzdělávacích webinářů.

Ředitel školy splňuje požadované kvalifikační předpoklady pro výkon své funkce. Část kompetencí přenesl na svou zástupkyni, která je ve funkci od roku 2018. Ostatní úkoly jsou účelně delegovány na koordinátory specializovaných činností. Vzdělávací proces zajišťuje tým odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků včetně vychovatelek školní družiny a šest asistentů pedagoga.

Materiální podmínky jsou od minulé inspekce zlepšovány postupnou rekonstrukcí a modernizací učeben včetně nového vybavení (učebna fyziky, chemie, výpočetní techniky). Z bývalé sborovny vznikly dvě učebny informačních technologií. Nově byl vybudován gymnastický sál. Rekonstruováno bylo i školní hřiště (nové herní prvky, vytvoření umělého

kopce, vybudování dřevěného přístřešku). Byly rozšířeny prostory pro činnost školní družiny (z bývalého bytu vznikla herna a zázemí pro relaxaci účastníků zájmového vzdělávání). Pro výuku informačních technologií byly zakoupeny další notebooky, moderní výukové materiály, proběhla rekonstrukce rozvodů počítačů po celé škole. Od ledna 2019 mohou žáci využívat nově vybudovanou školní dílnu se zázemím. Celkové prostředí školy působilo čistě a esteticky, k čemuž přispívá tematická výzdoba, na které se podílejí svými výrobky žáci.

Všech pět oddělení školní družiny sídlí v kmenových třídách prvních a druhých tříd bez větších úprav (lavice, menší koberec). Jednou týdně má každé z nich k dispozici samostatné učebny v prostorách bývalého bytu, které vhodně podporují zájmovou činnost. Denně využívají školní hřiště a zahradu a s herními prvky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Metody a formy výuky ve sledovaných hodinách na prvním stupni podporovaly dosažení vzdělávacího cíle. Učitelé zařazovali vhodnou motivační složku s možností zapojení a vlastního vyjádření žáků, převládala v nich příznivá spolupracující atmosféra. V některých hodinách učitelé nabízeli žákům aktivizující formy a metody práce s možností zajímavých činností mimo lavice, v kruhu na koberci, u tabule i po celé třídě (vyhledávání úkolů). Zájem o předmět někteří učitelé podporovali zařazováním praktických situací, zajímavostmi a propojením učiva s reálným životem s využitím znalostí žáků. Zpestření v několika hodinách podpořilo zařazení písniček s hudebním doprovodem a pohybové relaxace. Vzájemnou spolupráci žáci občas rozvíjeli prací ve dvojicích či skupinách. Postoje žáků byly rozvíjeny v menší míře. Jen ojediněle byla výuka diferencovaná pro podporu nadaných žáků nebo jejich případný zájem o určité téma. Kladené nároky byly přiměřené a srozumitelné, tím se zvyšovala samotná motivace žáků k dokončení zadané práce. Přítomné asistentky pedagoga účelně podporovaly žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a podle výukové situace ve třídě i ostatní žáky. Jejich spolupráce s vyučujícími byla přínosná, přispívala ke zvyšování vzdělávací úrovně žáků a jejich učebnímu pokroku. V hospitovaných hodinách byly méně často využívány další informační zdroje. Bylo by vhodné se zaměřit na jejich častější využívání ve výuce, aby měli žáci možnost informace získané z různých zdrojů vyhledávat, třdit, analyzovat a aplikovat. V některých hodinách učitel poskytoval žákům zpětnou vazbu, která byla využitelná k jejich dalšímu učení. Bylo by účelné se zaměřit na diferenciaci vzdělávacích cílů. Atmosféra ve všech hodinách byla klidná a přátelská. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla na partnerské úrovni. Žáci se nebáli učitelky oslovit a obrátit se na ně s přáním nebo prosbou a v některých hodinách diskutovali k zadanému úkolu. Všechny hodiny byly podloženy množstvím názorného materiálu, didaktickými pomůckami, krátkými videi. Na rozdílné úrovni bylo využití dostupné digitální techniky, většinou byla využita učiteli, méně často žáky. V několika hodinách rychleji pracující žáci využili nabídku dalších úloh, někde se hotoví žáci nudili a vyrušovali. Hodiny byly většinou uzavřeny pochvalou žáků, méně často bylo uplatněno efektivní sebehodnocení. V několika hodinách učitelé uplatnili prvky vzájemného hodnocení a shrnuli výuku se zapojením žáků. Několik méně efektivních hodin se vyznačovalo složitou organizací s množstvím pokynů učitelky a činnostmi, kdy aktivně pracovalo pouze několik žáků, což se nepříznivě odráželo na jejich menší pozornosti a nekázni.

Pro všechny zhlédnuté hodiny na druhém stupni byla společným rysem přívětivá atmosféra. Žáci s učitelem bez ostychu komunikovali, kladli otázky, odpovídali. Žádný žák význačně nenarušoval průběh vyučování. Převládaly hodiny, které byly promyšlené a přehledně strukturované, avšak pouze v ojedinělých případech byl učitelem stanovený cíl výuky, který

by byl orientovaný na žáky. V mnoha případech bylo žákům pouze sděleno téma hodiny. Tempo výuky bylo přiměřené, procvičování a upevňování získaných vědomostí věnovali učitelé dostatek času. Většina učitelů v průběhu hodiny ověřovala, zda žáci probíranému učivu rozumí, zda s něčím nemají problémy. Výraznější práce s informacemi nebyla zaznamenána. Při výuce nebyla patrná diferenciacie práce se žáky. Výjimku tvořila hodina, ve které byla přítomna asistentka pedagoga, která se věnovala žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami a také pomáhala s organizací hodiny. Digitální technologie byly ve většině hodin efektivně využity učitelem, využití žáky bylo zaznamenáno jen v minimální míře. Pozitivním rysem realizované výuky přírodovědných předmětů bylo její vedení ve vzájemných mezipředmětových souvislostech a zejména ve vztahu k využití poznatků a dovedností v praxi. Důraz byl kladen na názornou výuku (pokusy, výklad dokreslující pomůcky). Výuka cizích jazyků (anglický, německý, ruský) byla na dobré úrovni. Hodiny byly pestré, učitelé vhodně zařazovali různé metody a formy výuky. Učitelé vedli žáky ke komunikaci, opravovali chybnou výslovnost žáků, využívali poslechy. Bylo by vhodné dávat žákům instrukce k činnostem v daném cizím jazyce častěji. Navštívená hodina českého jazyka byla pestrá, zařazeny byly aktivizující prvky, žáci byli vhodně motivováni a aktivně zapojeni do učebního procesu. Ve většině sledovaných hodin bylo zaznamenáno v menší míře vzájemné hodnocení žáků nebo jejich účelné a funkční sebehodnocení (výjimkou byla hodina matematiky, českého jazyka). Vyučující v malé míře věnovali prostor závěrečnému shrnutí a hodnocení hodiny vzhledem k rozvoji žáků (výjimku tvořila hodina fyziky, českého jazyka). Ve většině případů efektivní zpětnou vazbu od žáků o míře naplnění vzdělávacích cílů nezískali.

Ve školní družině měli žáci po dopoledním vyučování dostatečný prostor pro odpočinek, pohybovou relaxaci i rozvoj nadání. Vychovatelky účastníkům nabízely jak řízené činnosti se společnými aktivitami (výtvarné, rukodělné, literární), tak prostor pro individuální hry podle vlastního výběru. Režim školní družiny a pobyt žáků mimo areál je přizpůsoben odchodům části účastníků v průběhu odpoledne do různých zájmových kroužků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelé mají nastavený systém ověřování znalostí žáků převážně vlastními evaluačními nástroji. Žáky převážně klasifikují známkou, někteří je doplňují slovním komentářem. Celkové i individuální výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány pravidelně za každé čtvrtletí školního roku zejména při jednání pedagogické rady. Hodnocením žáků se příležitostně zabývá také metodické sdružení prvního stupně a předmětové komise. Ve sledovaných hodinách byli žáci hodnoceni zejména slovně, převážně motivačně pozitivně. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzděláváni podle doporučení školských poradenských zařízení, funkční byla pomoc asistentek pedagoga, které se podle potřeby věnovaly i dalším žákům.

Ve školním roce 2021/2022 z celkového počtu 524 žáků jich 297 prospělo s vyznamenáním, sedm konalo opravné zkoušky, 12 žáků neprospělo. Žáci s rizikem školního neúspěchu využívají možnosti doučování, konzultací a je jim poskytována cílenější individuální podpora. Za obě pololetí zameškali celkem 66 673 hodin (v průměru na žáka 127 hodin). Rovněž byla zaznamenána vysoká neomluvená absence (586). Bylo uděleno devět snížených známek z chování. Problematiku vysoké absence řeší třídní učitelé individuálně se zákonnými zástupci, zabývají se jí i při jednání pedagogické rady a výchovné komise, ve které je zapojena i pracovnice orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

Škola má zřízené školní poradenské pracoviště, kde působí vedení školy, výchovná poradkyně, školní metodička prevence, na částečný úvazek školní psycholožka a pracovnice OSPODu. Členové se pravidelně, jednou za měsíc, schází a projednávají aktuální výchovné záležitosti školy. Výchovné poradkyně, metodička prevence i školní psycholožka mají stanovené konzultační hodiny, které jsou zveřejněné na webových stránkách školy. Výchovná poradkyně, která koordinuje přístup ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, informuje ostatní vyučující o jejich potřebách, má na starosti též kariérové poradenství. Na základě znalostí a vyhodnocení složení žáků školy a jejich potřeb je na škole realizován systém vlastních podpůrných aktivit, kterými jsou převážně doučovací aktivity po vyučování zejména v matematice, českém jazyce a v cizím jazyce. Škola má zpracovanou školní preventivní strategii, která odpovídá potřebám školy. Součástí preventivního programu je také krizový plán, který obsahuje výčet opatření vedoucích ke zvládnutí problémových situací se žáky a školní program proti šikanování. Škola cíleně pracuje se vztahy ve třídě a ve škole prostřednictvím třídnických hodin, společně vytvářených vztahových pravidel, komunitních kruhů, realizací projektových dnů a výjezdových akcí a také v rámci výuky některých předmětů. Ve škole se nachází schránka důvěry, se svými problémy se však žáci mohou obrátit na kteréhokoliv člena pedagogického sboru, ke kterému mají důvěru. Dotazy a připomínkami ze schránky důvěry se zabývá ředitel školy. Metodička prevence vede evidenci akcí s preventivní tematikou, vzdělávání a kontaktů na specializovaná pracoviště.

Škola významně podporuje rozvoj žáků ve sportovních a uměleckých aktivitách. Žáci se realizují ve sportovních zájmových kroužcích (např. Judo), navštěvují umělecké kroužky (výtvarné, recitační, hudební). Zúčastnili se mnoha předmětových olympiád a soutěží, v řadě z nich dosáhli úspěchy v okresních i oblastních kolech (matematická olympiáda, recitační soutěž), úspěšní byli i v dějepisných soutěžích na republikové úrovni. Podpora sportovních aktivit žáků se projevila úspěchy v krajském finále atletického trojboje, předním umístění ve fotbalových turnajích, získání titulu nejúspěšnější škola v *Lidovém běhu Pardubic*. Pro pedagogy, žáky i jejich zákonné zástupce je pořádán *Výstup na Mont Blanc*, kdy mohou soutěžit v různě náročných kategoriích (absolvování běhu do školních schodů).

Škola cíleně podporuje ekologickou a environmentální výchovu, ochrana životního prostředí je nedílnou součástí různých akcí a projektů. Je zapojena do projektu *Recyklohraní*, žáci pravidelně dochází na besedy do Ekocentra Paleta. V rámci jednotlivých tříd probíhají různé projekty na environmentální témata.

Řada akcí, kterých se mohli zúčastnit i zákonní zástupci či veřejnost, z důvodu špatné epidemiologické situace nemohla v minulých dvou letech proběhnout (Vánoční, Velikonoční dílny).

Škola spolupracuje s okolními mateřskými školami (Sportovní den pro děti).

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo k nárůstu počtu žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků s odlišným mateřským jazykem,
- průběžně se zlepšující materiální a prostorové podmínky školy ve prospěch učebních podmínek pro vzdělávání žáků.

Silné stránky

- Příjemná atmosféra a vzájemná spolupráce celého kolektivu pozitivně ovlivňuje vzdělávání žáků,
- podpora sportovních aktivit a zájmové činnosti žáků,
- vedení žáků k environmentální výchově a ochraně životního prostředí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V hodinách často chybělo shrnutí učiva a uzavření hodin se zapojením a zpětnou vazbou od žáků,
- méně často probíhala diferenciací výuky, která by podpořila žáky nadané a rychleji pracující,
- na rozdílné úrovni bylo vedení žáků k sebehodnocení a vzájemného hodnocení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- doplnit hodnotící procesy o prvky sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků,
- věnovat více času ukončování hodin se zpětnou vazbou od žáků.
- diferencovat učivo a výrazněji podpořit nadanější a rychlejší žáky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 21. 10. 2022
2. Školní matrika základní školy, školní rok roky 2021/2022, 2022/2023
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *ŠVP Pardubice-Spořilov, verze 10.0* s platností od 31. 8. 2022
4. Školní vzdělávacího program pro školní družinu *Příloha ŠVP Pardubice-Spořilov* s platností od 31.8.2022
5. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2020
6. Zápisy z pedagogických rad základní školy, školní roky 2021/2022, 2022/2023
7. Rozvrh hodin 1. – 9. ročníku, školní rok 2022/2023
8. Personální dokumentace pedagogických pracovníků-výběr, školní rok 2022/2023
9. Plán DVPP, školní rok 2022/2023
10. Třídní knihy, školní rok roky 2021/2022, 2022/2023
11. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní rok 2021/2022, 2022/2023
12. Zápisní listky, školní rok 2022/2023

13. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2022/2023
14. Preventivní program pro školní rok 2022/2023 s platností od 1.9.2022
15. Krizový plán školy pro školní rok 2022/2023 s platností od 1.9.2022
16. Inspekční zpráva Čj. ČŠIE-1130/15-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Erik Landecký, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Erik Landecký v. r.

PhDr. Martina Černá, školní inspektorka

PhDr. Martina Černá v. r.

PaedDr. Marta Hunalová, školní
inspektorka

PaedDr. Marta Hunalová v. r.

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Kalinová v. r.

V Pardubicích 24. 11. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Bc. Karel Žemlička, ředitel školy

Mgr. Bc. Karel Žemlička v. r.

V Pardubicích 2. 12. 2022